

Osuuskunnat ja ansioturva

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö

Kirsi Muinonen

26.9.2016

Sisältö

- Yrittäjä määritelmä työttömyysturvalaissa
- Ansiopäivärahan saamisen edellytykset
- Yrittäjän ansiopäivärahasta yleisesti
- Laskutusosuuskunnat
- Lakimuutoksista
- Linkkejä

Yrittäjä työttömyysturvalaissa

- Tekee ansiotyötä muussa kuin työ- tai virkasuhteessa
- Työskentelee yrityksessä,
 - Jossa on johtavassa asemassa ja omistaa itse vähintään 15 % tai perheensä kanssa vähintään 30 %
 - Jossa omistaa itse tai yhdessä perheensä kanssa vähintään 50 %
- Perheyrityksessä työskentelevän kannattaa tarkastaa, kuuluuko yrittäjän vai palkansaajan työttömyysvakuutuksen piiriin!

Osuuskunnat

- Enintään 6 jäsentä yhtä suurin äänimäärin -> kaikki yrittäjiä
- Yli 6 jäsentä yhtä suurin äänimäärin -> ei yrittäjiä vaikka olisivat osuuskunnan hallituksen jäseniä tai toimisi toimitusjohtajana
- Osuuskunnan säännöissä on voitu määrätä poikkeuksista

Pää- ja sivutoiminen yritystoiminta

- Päätoiminen yritystoiminta estää kokoaikatyön vastaanottamisen
- Päätoimisella yrittäjällä ei oikeutta ansiopäivärahaan, sivutoiminen yrittäjä voi saada soviteltua ansiopäivärahaa

Työttömyyskassan jäsenyys

- Yrittäjä voi liittyä yrittäjän työttömyyskassan jäseneksi, jos yritystoimintaa varten otettu lakisääteinen eläkevakuutus (YEL, MYEL, TyEL) on vähintään 12 420 € / vuosi
- Päätoiminen yrittäjä voi kuulua palkansaajan työttömyyskassaan enintään 18 kuukauden ajan
- Yrittäjä itse valitsee työttömyyskassaan liittyessään työttömyysvakuutuksen perusteena olevan työtulon

Yrittäjän ansiopäivärahan edellytykset

- Yrittäjän ansiopäivärahan maksaminen edellyttää, että henkilö on
 - lopettanut yritystoiminnan tai yrityksessä työskentely on päätynyt (jos yritystoiminta on päätoimista)
 - ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon
 - ollut työttömyyskassan jäsenenä vähintään 15 kuukautta
 - täyttänyt 15 kuukauden työssäoloehdon kassan jäsenyysaikana
 - 17-64-vuotias

Yrittäjän työssäoloehto

- Yrittäjän työttömyuskassan jäsenenä toiminut yrittäjänä vähintään 15 kuukautta siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista
- Huomioidaan vähintään 4 kuukautta kestäneet työskentelyjaksot työttömyyttä edeltäneiden 48 kuukauden aikana

Yrittäjän päivärahan suuruus

- Määräytyy työttömyysvakuutuksen perusteeksi valitun työtulon perusteella
- Perusosa, ansio-osa ja lapsikorotus
 - Perusosa peruspäivärahan suuruinen 32,68 € (v.2016)
 - Ansio-osa 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos vuositulo ylittää taitekohdan (37 255,20 € vuonna 2016), ansio-osa on ylimenevältä osalta 20 %.
 - Lapsikorotus alaikäisistä lapsista
- Enintään 90 % päivärahan perusteena olevasta palkasta, vähintään peruspäivärahan suuruinen

Esimerkkejä

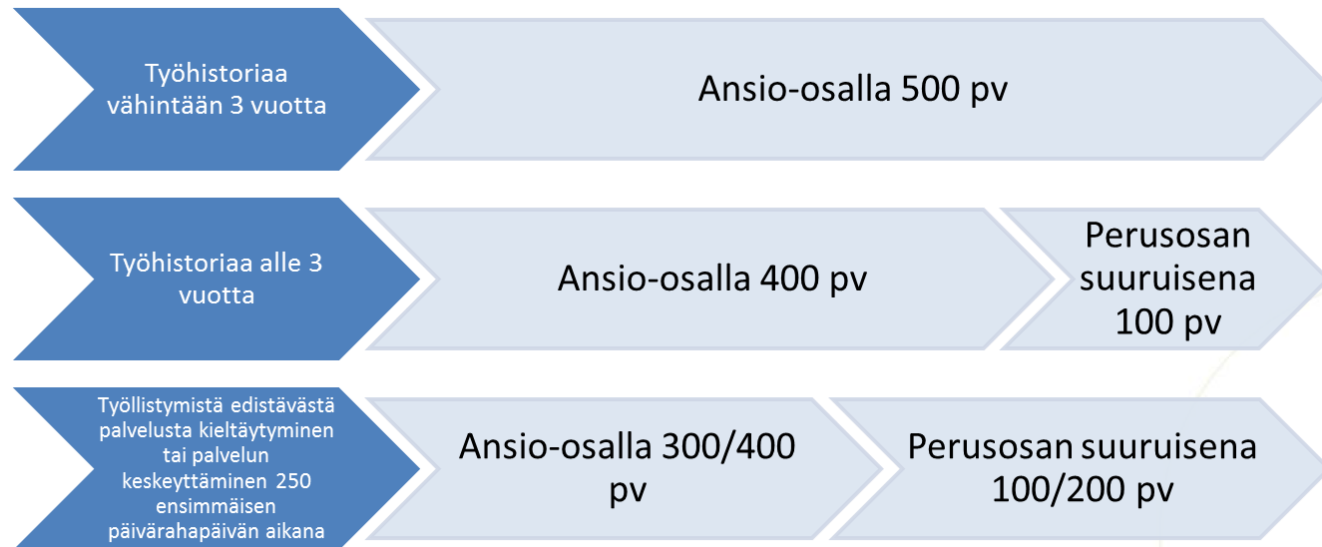
VUOSITULO	20 000,00 €
päiväpalkka $20\,000 / 12 / 21,5$	77,52 €
päiväraha $32,68 + (0,45 \times [77,52 - 32,68])$	52,86 €
päiväraha kuukaudessa $\times 21,5 =$	1 136,49 €
VUOSITULO	37 255,20 €
päiväpalkka $37\,255,20 \text{ €} / 12 / 21,5$	144,40 €
päiväraha $32,68 + (0,45 \times [144,40 - 32,68])$	82,95 €
päiväraha kuukaudessa $\times 21,5 =$	1 783,43 €
VUOSITULO	60 000,00 €
päiväpalkka $60\,000 / 12 / 21,5$	232,56 €
$82,95 + (0,20 \times [232,56 - 144,40])$	100,59 €
päiväraha kuukaudessa $\times 21,5 =$	2 162,69 €

Yrittäjän korotettu päiväraha

- Työllistymistä edistävän palvelun aikana
- Korotettu ansio-osa 58 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos vuositulo ylittää taitekohdan (37 255,20 € vuonna 2016), ansio-osa on ylimenevältä osalta 35 %.
- Enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, vähintään korotusosalla korotetun peruspäivärahan suuruinen
- Maksetaan enintään 200 päivältä

Yrittäjän päivärahan kesto

- Maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä – 5 päivää viikossa

Yritystoimintaan tai palkkatyöhön siirtyminen

- Siirtyessäsi palkansaajasta yrittäjäksi, voidaan ansiopäiväraha maksaa palkansaajana kertyneen työssäoloehdon perusteella, jos yrittäjän työssäoloehto ei ole täyttynyt ja yritystoiminnan aloittamisesta on kulunut alle 18 kuukautta.
- Siirtyessäsi yrittäjästä palkansaajaksi, sinulle voidaan työttömyyden aikana maksaa ansiopäiväraha yrittäjänä täyttyneen työssäoloehdon perusteella, jos palkansaajan työssäoloehto ei ole vielä täyttynyt.

Soviteltu ansiopäiväraha

- Kun yritystoiminta on sivutoimista, voidaan yritystoiminnan tuloa yhteen sovittaa ansiopäivärahan kanssa
- Suojaosa 300 € / kk tai 279 € / 4 vko
- Täydestä ansiopäivärahasta vähennetään 50 % siitä tulosta, joka ylittää suojaosan

Yritystoiminnan tulojen arviointi

- Käytetään vahvistetun verotuksen tietoja aina kun mahdollista
- Jos alkava yritys tai yritystoiminnan tulot ovat muuttuneet viimeksi vahvistetusta verotuksesta, voidaan tuloja arvioida muun kirjanpidon perusteella kuukausikohtaisesti

Laskutusosuuskunnat /- palveluyritykset

- Laskutuspalveluyrityksen kautta työskentelevät ovat työttömyysturvalain näkökulmasta yrittäjiä
 - Työsopimuslain mukainen työnantaja-asema ja työn johto- ja valvontavalta merkityksellinen

Tulevia muutoksia

- Suunnitteilla lakimuutoksia 1.1.2017 lukien
 - Ansiopäivärahan kesto lyhenee
 - Kesto jatkossa 300/400/500 päivää
 - Omavastuu-aika pitenee 7 päivään
 - Nyt 5 päivää
 - Korotetun ansio-osan taso laskee 55/25 prosenttiin
 - Nyt 58/35 prosenttia
 - Pitkän työuran perusteella maksetusta korotetusta ansio-osasta luovutaan
 - Yrittäjän ansiopäivärahaa ei korotettua ansio-osaa ole nykyiselläänkään liitetty
 - Mahdollisesti muitakin muutoksia

Linkkejä

- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö www.tyj.fi
- Yrittäjien työttömyyskassat
 - Yrittäjien ja ammatinharjoittajien työttömyyskassa www.ayt.fi
 - Suomen yrittäjien työttömyyskassa www.syt.fi
- Työ- ja elinkeinotoimisto www.te-palvelut.fi